

10.6.2021

THL:n suositus maahantulon yhteydessä tehtävistä terveystarkastuksista SARS-CoV-2-viruksen leviämisen estämiseksi

Tässä ohjeessa tarkennetaan maahantulopisteillä tehtäviä terveystarkastuksia, koronavirustestauksia ja huomioidaan COVID-19-rokotuksia saaneet matkustajat ECDC:n väliaikaisen ohjeen (21.4.2021) mukaisesti.

Tämä ohje korvaa THL:n 29.3.2021 antaman ohjeen maahantulopisteillä tehtävistä testauksista.

Riskimaaksi määritellään valtioneuvoston periaatepäätöksen VNK/2020/114 (11.9.2020) perusteella maa, jossa COVID-19-tapausten 14 päivän ilmaantuvuus 100 000 henkilöä kohden on yli 25.

Tausta

Euroopan tautien valvonnan ja ehkäisyn keskus ECDC on ohjeistanut 12.3.2021 jäsenmaita rajoilla matkustajille tehtävistä testaus- ja karanteenitoimenpiteistä ja antanut 21.4.2021 väliaikaisen ohjeen siitä miten COVID-19-rokoteen saaneisiin henkilöihin tulee suhtautua torjuntatoimien osalta.

Suomen aluehallintovirastot ovat päätöksillään määränneet kunnat järjestämään terveystarkastukset maahantulopisteillä (tartuntatautilaki 1227/2016, 15 §) ja maahantulijat, tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta, osallistumaan terveystarkastuksiin Covid-19-tartunnan mahdollisuuden selvittämiseksi (tartuntatautilaki 1227/2016, 16 §).

THL on antanut 29.3.2021 ohjeen maahantulopisteillä tehtävistä testauksista ja 17.2.2021 suosituksen kuljetusyhtiöille ja varustamoille negatiivisen koronatestituloksen edellyttämisestä kaikilta ulkomailta Suomeen tulevilta matkustajilta. Edellä kuvatut THL:n ohjeet ja suositukset ovat ECDC:n ohjeen (12.3.2021) mukaisia.

Toimenpiteet

THL suosittelee, että matkustajille, jotka tulevat maista, joissa COVID-19-tapausten ilmaantuvuus on korkeintaan 25 tapausta 100 000 henkilöä kohden 14 päivän aikana, ei kohdisteta maahantulopisteillä COVID-19-pandemian torjuntaan liittyviä terveysturvallisuustoimenpiteitä.

THL suosittelee, että kaikki riskimaista tulevat matkustajat ohjataan terveystarkastukseen, jonka yhteydessä heiltä tarkistetaan todistukset koronarokotuksista, ennen matkaa otetusta koronavirustestistä ja mahdollisesti sairastetusta Covid-19-taudista.

Kaikille matkustajille jaetaan THL:n ohje Suomeen saapuville matkustajille.

10.6.2021

Täyden COVID-19-rokotussarjan saaneet matkustajat

THL suosittelee, että täyden COVID-19-rokotussarjan saaneisiin matkustajiin ei kohdisteta maahantulopisteillä COVID-19-pandemian torjuntaan liittyviä terveysturvallisuustoimenpiteitä (paitsi tarkistetaan todistukset).

Tässä yhteydessä täysi rokotussarja tarkoittaa, että matkustaja on saanut myyntiluvan mukaiset rokotukset ja että aikaa viimeisen rokotussarjaan kuuluvan rokotusannoksen saamisesta on kulunut vähintään 14 vuorokautta.

Jos matkustaja on sairastanut COVID-19-taudin ja hän on lisäksi saanut vähintään yhden COVID-19-rokotuksen ja rokotuksesta on kulunut vähintään 7 vuorokautta, rinnastetaan hänet matkustajaan, joilla on täysi rokotussarja.

Jos matkustaja on saanut kahta erilaista COVID-19-rokotetta ja aikaa viimeisen annoksen saamisesta on kulunut vähintään 14 vuorokautta, rinnastetaan hänet matkustajaan, jolla on täysi rokotussarja.

Matkustajan tulee esittää maahantulopisteiden terveysturvallisuudelle luotettavat todistukset rokotuksista ja/tai sairastetusta COVID-19-taudista. THL suosittelee, että maahantulon yhteydessä hyväksytään todistukset niistä COVID-19-rokotteista (Taulukko 1), jotka ovat saaneet myyntiluvan ns. tiukalta lääkeviranomaiselta. Näitä ovat esimerkiksi Euroopan lääkeviranomaisen EMA, Yhdysvaltain lääkeviranomaisen FDA, Ison-Britannian lääkeviranomaisen MHRA sekä Maailman terveysjärjestön WHO:n prekvalifikaatio prosessi (Emergency Use License, <https://extranet.who.int/pqweb/vaccines/covid-19-vaccines>).

Taulukko 1. THL:n suosittelee seuraavilla rokotuksilla annettujen rokotustodistusten hyväksymistä maahantulopisteillä:

Rokotevalmisteen kauppanimi	Rokotevalmistaja	Myyntilupaa suositellut viranomaiset	Tarvittavat rokoteannokset
Comirnaty (Pfizer-BionTech)	BioNTech Manufacturing GmbH	EMA, FDA, WHO, MHRA	2
COVID-19 Vaccine Moderna	Moderna Biotech Spain, S.L.	EMA, FDA, WHO, MHRA	2
Vaxzevria (aikaisemmin COVID-19 Vaccine AstraZeneca)	AstraZeneca AB	EMA, WHO, MHRA	2
COVID-19 Vaccine Janssen	Janssen-Cilag International NV	EMA, FDA, WHO, MHRA	1
BIBP/Sinopharm	Beijing Institute of Biological Products Co., Ltd. (BIBP)	WHO	2
COVISHIELD™	Serum Institute of India Pvt. Ltd	WHO	2

10.6.2021

Rokottamattomat (COVID-19-rokotus) tai osittaisen rokotussarjaan saaneet riskimaista tulevat matkustajat

THL suosittelee, **että rajanylityspisteillä ohjataan koronavirustestiin** kaikki riskimaista tulevat rokottamattomat matkustajat, joilla ei ole

- edes osittaista koronarokotesarjaa tai
- todistusta negatiivisesta koronavirustestistä (PCR- tai antigeenitesti), joka on otettu enintään 72 tuntia ennen maahantuloa tai
- todistusta sairastetusta COVID-19-infektiosta. (Sairauden alusta tai positiivisesta testituloksesta on kulunut vähintään 11 vuorokautta mutta enintään 180 vuorokautta)

Jos rajanylityspisteellä ei ole näytteenottomahdollisuutta, matkustajan tulee hakeutua testiin oleskelu- tai asuinkunnassaan noin vuorokauden sisällä maahantulosta. Lisäksi THL suosittelee, että rajanylityspaikan terveysviranomaiset keräävät ja toimittavat riskimaista tulevien rokottamattomien tai vain osittaisen rokotussarjan saaneiden matkustajien henkilö- ja yhteystiedot matkustajan oleskelu- tai asuinpaikkakunnan tartuntatautiviranomaisille. Nämä **ohjaavat matkustajat toiseen tai osittaisen rokotussarjan saaneet matkustajat ensimmäiseen koronavirustestiin aikaisintaan 72 tunnin kuluttua maahantulosta**. Tartuntatautilain 22 § mukaisesti henkilö on velvollinen luovuttamaan tarvittavat yhteystiedot terveysviranomaisille.

Jos matkustaja oleskelee maassa alle 72 tuntia tai jos matkustaja on sairastanut COVID-19-infektion, tietoja ei kerätä 72 tunnin testiin ohjaamista varten.

THL suosittelee että, maahantulopisteen viranomaiset sekä oleskelu- tai asuinpaikkakunnan terveysviranomaiset ohjeistavat matkustajia noudattamaan turvavälejä, käyttämään suun- nenäsuojainta, välttämään julkisen liikenteen käyttöä ja kaikkia lähikontakteja, kunnes he ovat saaneet negatiivisen tuloksen 72 tunnin COVID-19-testistä. Tärkeää on, että matkustaja ymmärtää miten hänen tulee toimia, jottei kontaktia ja tartunnan mahdollisuutta oman talouden ulkopuolisiin ihmisiin synny ennen kuin hän on saanut negatiivisen tuloksen 72 tunnin testistä.

Poikkeuksia suositukseen

Vuonna 2005 ja sen jälkeen syntyneiden lasten ei tarvitse osallistua terveystarkastukseen, joten heitä ei myöskään tarvitse ohjata testeihin eikä heidän yhteystietojaan tarvitse kerätä.

Suomen ja Ruotsin sekä Suomen ja Norjan välillä säännöllisessä työmatkaliikenteessä kulkevia ei ohjata testeihin jokaisen rajanylityksen aikana. Heidän kohdalla hyväksytään negatiivinen koronavirustestitodistus, jos testi on otettu alle 7 vuorokautta ennen rajanylitystä. Heiltä ei kerätä yhteystietoja 72 tunnin testiin ohjaamista varten.

Tämä THL:n suositus ei koske kuljetus- ja logistiikkahenkilöstöä työtehtävissään. Heille on laadittu omia työtehtäviin sopivia ohjeita, jotka jaetaan rajalla. Heiltä ei kerätä yhteystietoja 72 tunnin testiin ohjaamista varten.

10.6.2021

Maahantulopisteen viranomaiset voivat kuitenkin suositella myös kuljetus- ja logistiikkahenkilöstölle testauksia, mutta testauksiin osallistuminen on vapaaehtoista. Testaus on aina perusteltua, mikäli henkilöllä on koronavirukseen soveltuvia oireita tai hän itse epäilee tartuntaa.

Huoltovarmuuden kannalta tärkeisiin henkilöryhmiin ja muihin erityisryhmiin kuuluvien henkilöiden pitää osallistua terveystarkastukseen ja pääsääntöisesti henkilöt ohjataan testeihin ja yhteystiedot kerätään. Mikäli työtehtävien suorittaminen edellyttää poikkeamista testauskäytännöistä, tulee tehtävien suorittaminen suunnitella paikallisen tartuntataudeista vastaavan tahon kanssa siten, että että terveysturvallisuus voidaan taata maassaolon aikana (terveysturvallisuussuunnitelma).

Huomioitavaa

Kunnat vastaavat terveystarkastusten ja koronatestausten järjestämisestä alueillaan, myös rajanylityspisteillä. **THL:n ohje on paikallisille terveystarkastuksille tarkoitettu suositus**, jota terveystarkastukset soveltavat huomioiden voimassa olevan lainsäädännön, paikalliset olosuhteet sekä käytettävissä olevat resurssit ja aluehallitovirastojen määräykset.

Henkilötietojen keräämisen yhteydessä muodostuu väliaikainen henkilötietorekisteri (tartuntatautilaki 1227/2016, 39 §). Tapauskohtainen rekisteri on hävitettävä heti, kun se ei enää ole välttämätön tartuntataudin torjunnan kannalta.

Matkustajien testauksessa käytetään ensisijaisesti PCR-testiä, mutta myös antigeenitesti on mahdollinen. Kaikki koronavirustestit otetaan yleisvaarallisen tartuntataudin aiheuttaman epidemian torjumiseksi ja ovat siten maksuttomia testattavalle hänen kansalaisuudestaan riippumatta (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 1992/734, 5 §, Maailman terveysjärjestön kansainvälinen terveyssäännöstö (2005) SopS 51/2007 40 artikla).

Jos matkustaja on käyttänyt maahantulon yhteydessä Finentry-palvelua 72 tunnin testiajan varaamiseen, ei tietoja tarvitse kerätä eikä toimittaa koti-/oleskelukuntaan 72 tunnin testiin ohjaamista varten.